

Helsingin ja Espoon tulvaryhmän kokous 25.11.2019

Aika:	25.11.2019 klo 12	
Paikka:	Uudenmaan liitto	
Paikalla:	Kaarina Rautio (pj)	Uudenmaan liitto
	Tanja Lamminmäki (siht.)	Uudenmaan liitto
	Kari Rantakokko	Uudenmaan ELY-keskus
	Olli Jaakonaho	Uudenmaan ELY-keskus
	Jouni Kilpinen	Helsingin kaupunki
	Esa Rauhala	Espoon kaupunki
	Antti Lallukka	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
	Leena Sänkiaho	HSY

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Kokouksen asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio käytiin läpi ja hyväksyttiin.

Edellisen kokouksen jälkeen Rauhala on tarkistanut Espoon tulvaohjeen tilanteen. Tulvaohje on laadittu, mutta sitä ei ole lähetetty kiinteistöille. Tulvaohje on katsottu tarpeelliseksi päivittää ja päivitetystä tulvaohjeesta tullaan tiedottamaan tulvavaara-alueella olevia kiinteistöjä.

4. Tulvakartoituksen päivittäminen

Tulvariskilain mukaiset tulvakartat tulee olla tarkistettuna ja ajantasaistettuna 22.12.2019 mennessä. Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvakartat on päivitetty viimeksi vuonna 2017. Tuolloin tulvakartat perustuivat maanmittauslaitoksen vuoden 2015 ja osin vuoden 2008 laserkeilausaineistoihin. Jaakonaho esitteli uusia Helsingin ja Espoon rannikkoalueen tulvakarttoja. Esitys on muistion liitteenä.

Nyt valmistuneet Helsingin ja Espoon tulvariskialueen tulvakartat perustuvat Helsingin ja Espoon kaupunkien laserkeilausaineistoihin. Karttojen päivitystyötä on tehty yhdessä SYKE:n kanssa.

Aineistoihin on tehty tarvittavilta osin yksittäisiä korjauksia muun muassa Länsimetron työnaikaisten sisäänajoluiskien, rakennusmonttujen, toteutettujen tulvasuojattujen alueiden ja uusien rakennusten osalta. Jotain virheitä aineistoissa voi edelleen olla. Uudet tulvakartat ladataan ympäristöhallinnon tulvakarttapalveluun 26.11.2019.

Tulvakarttojen päivitystyössä havaittiin maanmittauslaitoksen ja kaupunkien laserkeilausaineistojen välillä 5-50 cm eroja maanpinnan korkeuslukemissa. Ero johtunee aineistojen erilaisista tulkintamenetelmistä. Asiasta on keskusteltu maanmittauslaitoksen kanssa.

Tulvariskikohteiden, kuten vesihuollon, tietoliikenteen ja energianjakelun kohteiden osalta päivitystyö on edelleen käynnissä ja niitä koskien pyydetään kommentteja. Riskikohteita koskevat tiedot päivitetään tulvakarttapalveluun päivittäin, joten aineistoja on mahdollista päivittää sitä mukaa kun kohteita koskevat tiedot saadaan ja mm. yksittäisten toimijoiden kartoitukset valmistuvat. Esimerkiksi Caruna on päivittämässä omalta toimialueeltaan tulvariskikohteita. Carunalta kartoitusta koskeva yhteyshenkilö on Jussi Rönkkö, johon voi asiassa olla yhteydessä.

HSY on laatimassa ohjeistusta tulvariskikorkeuksia koskien. Sänkiaho tarkistaa tuleeko ohjeistus aikanaan kommentteille. Hän tarkistaa myös, onko hulevesipumppaamoja koskevat tiedot muuttuneet.

5. Tulvariskien hallinnan tavoitteet

Tulvariskien hallintasuunnitelman laadinnassa ollaan vaiheessa, jossa on ajankohtaista määrittää uuden tulvariskien hallintasuunnitelman tavoitteet. Tulvaryhmät ovat pohtineet tavoitteitaan omista näkökulmistaan. Euroopan tulvaryhmän työpaja pidettiin syksyllä 2019. Työpajassa esitettiin tulvariskien hallintasuunnitelmaa koskevat ns. SMART-tavoitteet (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound). Nämä tavoitteet antavat hyvän pohjan uuden suunnittelukierroksen tavoitteille.

Kertasimme kokouksessa voimassa olevalle hallintasuunnitelmalle annetut tavoitteet, joita on yhteensä yhdeksän. Kertasimme myös hallintasuunnitelmassa esitetyjä toimenpiteitä ja niiden toteutumista. Edellisellä kierroksella esitettiin konkreettisia toimenpiteitä mm. yksittäisten kohteiden tulvasuojelua koskien. Lisäksi esitettiin viestintää, kuten tulvaohjeiden laadintaa, sekä valmiussuunnitelmaa koskevia toimenpiteitä. Sekä Helsinki että Espoo ovat toteuttaneet tulvasuojelua koskevia toimenpiteitä sekä laatineet tulvaohjeet, joten asetut tavoitteet ja toimenpiteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet.

Todettiin, että edellinen hallintasuunnitelma antaa hyvän pohjan uudelle hallintasuunnitelmalle niin tavoitteiden kuin toimenpiteiden osalta. Kaupunkien ja pelastusviranomaisten välinen yhteistyö nähdään toimivana ja valmiustaso hyvänä, mutta yhteistyötä on syytä edelleen parantaa mm. viestinnän sekä tulvatoimenpiteitä koskevien tehtävien ja roolien osalta. Myös selkeämpi järjestäytyminen nähtiin tarpeellisena.

Kokouksessa todettiin, että tavoitteissa ja toimenpiteissä on syytä kiinnittää huomiota erityisesti viestintään, järjestäytymiseen sekä ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyviin toimenpiteisiin. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaatimat pitkän aikavälin tavoitteet pitäisi näkyä selvemmin tavoitteissa. Merivesitulvia koskien voisi miettiä mitä merivesitulviin varautuminen tarkoittaa esimerkiksi rakentamistoimenpiteiden kannalta.

Kokouksessa esitettiin, että viestinnän osalta kannattaa keskittyä tulvatilanteita koskeviin viestinnällisiin toimenpiteisiin ja viestinnän järjestämiseen. Voidaan esittää esimerkiksi painetta siihen suuntaan, että linkkiasemia olisi mahdollista hyödyntää vaaratilanteissa. Lisäksi on

otettava huomioon viestinnän kokonaisuus, viestinnän vastuunjako ja viestintää koskevat parantamistoimenpiteet.

Toiveena on, että tulvariskien hallintasuunnitelmaa koskevat tavoitteet saadaan määriteltyä melko nopealla aikataululla. Todettiin, että tavoitteet laaditaan edellisen suunnitelman pohjalta ja painotetaan edellä mainittuja asioita. ELY tekee tavoitteista ehdotuksen, johon pyydetään tulvaryhmän kommentit. Ehdotus tulee kommentoitavaksi muutaman viikon sisällä.

Kokouksessa esitettiin toive, että uuden suunnitelman laatimiseen varataan riittävästi resursseja. Lisäksi kokouksessa ehdotettiin, että tulvatilanteita voitaisiin mallintaa ja mallintamisen kautta harjoitella varautumista tulvatilanteisiin esimerkiksi muutaman kohteen osalta, Mallintamisen kautta eri toimijat saataisiin samalle kartalle, mikä voisi auttaa ongelman ja toimenpiteiden määrittämisessä. Ehdotusta kannatettiin.

Tulvatilanteisiin liittyen on Scalgo-niminen yritys tulossa esittelemään HSY:lle ohjelmaa, jossa on mahdollista mallintaa eri tilanteita koskevia tulvia. Tulvien mallintamista pidettiin yleisesti hyvänä viestinnällisenä keinona jakaa tietoa.

6. Tulvariskien hallintasuunnitelma

Edellistä tulvariskien hallintasuunnitelmaa on kuvattu isoksi ja laajaksi ja sitä koskien on esitetty toiveita mm. luettavuuden parantamiseksi. Sen todettiin kuitenkin antavan hyvän pohjan suunnitelman päivitykselle, eikä siihen esitetä suuria rakenteellisia muutoksia. Myös tiukka aikataulu asettaa raamit sille, että perustavan laatuksille rakenteellisille muutoksille ja uudistamiselle ei ole aikaa. Suunnitelman päivittäminen ja täydentäminen joiltain osin on aikataulun kannalta kannattavin vaihtoehto.

On mahdollista, että raportista saadaan vielä yhteinen kaikkia tulvaryhmiä koskeva ohjeistus. Yhteisestä ohjeistuksesta ei tässä vaiheessa kuitenkaan ole tietoa.

ELY laatii luonnokset suunnitelman tavoitteista ja mahdollisesti myös toimenpiteistä sekä raportin sisällöstä ja pyytää niistä kommentit.

Kokouksessa todettiin myös, että kansalaisten ennakkotiedottaminen tulvatilannetta koskevista toimenpiteistä olisi tärkeää. Tietoa voisi jakaa esimerkiksi asukas/kaupunginosayhdistysten kautta.

7. Muut asiat

Valtakunnallisen tulvaryhmien ohjausryhmän edellinen kokous oli syyskuussa. Kaarina kävi läpi kokouksen muistion.

Tulvariskien hallintalakiin ollaan tekemässä pieniä muutoksia. Lakimuutosten myötä tulvaryhmille on tulossa velvoite seurata tulvariskien hallintasuunnitelmien toimeenpanoa. Lakimuutos on parhaillaan lausunnoilla. Lausuntoaika päättyy 27.11.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 19.3.2020 klo 9 Uudenmaan liitossa.

9. Kokouksen päättäminen

Kaarina päätti kokouksen.